

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Cilt / Vol: 6, Sayı/Issue: 5, 2017

Sayfa: 3316-3325

Received/Geliş: Accepted/Kabul:

[17-10-2017] – [29-12-2017]

Türkçe Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri ile Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencilerinin Ders Çalışma Yaklaşımlarının Karşılaştırılması¹

Berna ÜRÜN KARAHAN

Yrd. Doç. Dr., KAÜ Eğitim Fakültesi

Asst. Prof., KAÜ Faculty of Education

0000-0001-8804-7230

bernacan61@hotmail.com

Öz

Bu çalışmada amaç Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği bölümü son sınıf öğrencileri ile Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımlarını tespit etmek ve aralarındaki farkları kıyaslamaktır. Çalışmanın örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği bölümü ile Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu araştırma, Türkçe öğretmen adayları ve Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımlarını tespit etmek ve aralarındaki farkları kıyaslanmasına yönelik olarak tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Veriler Biggs, Kember ve Leung (2001) tarafından geliştirilen Yılmaz ve Orhan (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Ders Çalışma Yaklaşımları Ölçeği (DCYÖ)" ile toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre bölüm değişkeni ile ilgili ölçeğin "derin yaklaşım" alt boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. "Mezun olunan lise türü" ve "yaş" değişkenleri ile ilgili herhangi anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders çalışma, Türkçe öğretmeni, Türk Dili ve Edebiyatı, Yaklaşım, Öğrenci.

Comparing the Studying Approaches of Students Studying in Departments of Turkish Teaching and Turkish Language and Literature

Abstract

The purpose of this study is to determine the studying approaches of students studying in department of Turkish Language and Literature in Faculty of Arts and Sciences and the senior students studying in Turkish Teaching Department in Faculty of Education and compare the differences between them. The sample of the study consisted of senior students studying in department of Turkish Language and Literature in Faculty of Arts and Sciences and Turkish Teaching Department in Faculty of Education in Kafkas University in academic year of 2016-2017. The study was conducted in survey model for determining the approaches of the Turkish teacher candidates and Turkish Language and Literature Students to study courses and comparing the differences between them. According to the results obtained, a significant difference was found in the subscale of "deep approach" of the scale and the variable of department. No significant difference was found concerning the variables of "type of high school they graduated from" and "age".

Keywords: Studying, Turkish teaching, Turkish Language and Literature, Approach, Student.

¹ Bu çalışma "1. Uluslararası Avrasya Dil ve Sosyal Bilimler Konferansı'nda ECLSS" bildiri olarak sunulmuştur.

Giriş

Eğitim ve öğretimin temeli olan okul, öğrencinin yaşamında oldukça önemli bir yere sahiptir. Başarı ve başarısızlık kavramları arasında öğrencinin doğru ve başarılı bir süreçte yer alması öğrenme çabası, zekâ türü ve derslere olan ilgi ve alakasıyla ilgilidir. İşte bu ilgi ve sevgi öğrencinin derse daha istekle katılmasına ve gereken çalışmaları yapmasına yardımcı olur. Bu durumda öğrencinin derse yaklaşımı, öğrenme çabası kadar önemli olan bir diğer unsur ise ders çalışma tarzı ya da yöntemidir. Bireysel farklılıklara ek olarak farklı ders çalışma yöntemleri de başarı ya da başarısızlıkta etkili bir unsurdur. “Bireylerin ders çalışma yollarının etkili olmasını sağlayan faktörler; etkili ders çalışma süreçleri (procedure), verilen işi/ ödevi tamamlamada çabukluk, ders öğretmeni hakkında olumlu görüş ve dersin hedeflerini benimseme şeklinde dört başlık altında toplanmıştır.” (Entwistle, McCune, 2004; akt. Yılmaz ve Orhan, 2011; 71). Bireyin yapacağı çalışmalarda ve öğrenim hayatı boyunca göstereceği başarı ya da başarısızlığın temelinde yer alan ders çalışma ile ilgili yöntemler alınacak olumlu ya da olumsuz sonuçların da temelinde olacaktır. Ders çalışma yaklaşımının bireyin akademik başarısı üzerinde oldukça etkili olduğu gerçeği bu alanda çalışma yapma ihtiyacını da ortaya çıkarmaktadır.

Ders çalışma yöntemleri “öğrenme amacıyla belirli tekniklerin etkili bir biçimde kullanılması” (Thomas, 1993; Uluğ, 2000; Yıldırım, Doğanay ve Türkoğlu, 2000). “Etkili çalışma, bireyin çalışma işini yaptıktan sonra gösterdiği performansla ölçülebilen bir değişkendir. Diğer bir ifade ile birey çalıştıktan sonra gösterdiği performans ne kadar beklenene yakınsa çalışma o kadar etkilidir diyebiliriz.” (Entwistle, McCune, 2004) (akt. Altun, 2013:51).

Bilmek ve bilgiye ulaşmak, bu bilgiyi hayata adapte etmek, kullanmak her birey için farklılık gösterir. Ancak bilgi günümüzde oldukça önemli bir yer almakta ve oldukça hızlı bir şekilde güncellenmektedir. Bu nedenle her türlü bilgiye sahip olmak biraz çabayla oldukça kolay bir hal almıştır. Ancak bireylerin bu hıza ulaşması ve çaba sarfetmesi bireysel özellikleri ile de ilgilidir. “Bireylerin bilgi toplumunda yer edinebilmesi için; bilgiye nasıl erişebileceklerini bilmeleri, gereksinim duyduklarında onu kullanabilmeleri ve var olan bilgilerini kullanarak yeni bilgiler üretebilmeleri gerekmektedir” (Çuhadar, Gündüz ve Şimşek, 2013; 251).

Bireysel farklılıkların her türlü alanda olduğu gibi ders çalışma yaklaşımları ile ilgili de bireyleri etkilediği bilinmektedir. Bireyin eğitim durumu, yaş, cinsiyet ve kültür yapısı gibi değişkenlerden etkilendiği bir gerçektir. Bu etkiler zamanla alışkanlıklara dönüşürler (Yılmaz, 1987). Bu nedenle doğru ders çalışmayan öğrenciler başarı yerine başarısızlıkla anılacaklardır. Bu da zamanla öğrencinin alana, çalışmaya ve derse olan ilgisini ve başarısını azaltacaktır (Yılmaz, 1987; Teker, 2002).

“Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler ile her türlü konu alanındaki bilgi miktarlarında da hızlı artışlar

yaşanmaktadır. Bu değişime ayak uydurabilmek için, bireylerin yaşam boyu öğrenmeye açık olmaları ve ihtiyaç duydukları bilgileri gerektiği zaman öğrenebilmeleri gerekmektedir.” (Olpak ve Korucu, 2014: 334).

Bütün bunlar dikkate alındığında eğitim öğretim sürecinde başarı ya da başarısızlığın üzerinde oldukça etkili olan ders çalışma yaklaşımlarının dikkatle incelenmesi konusu önem kazanmıştır. Bu çalışma da bu önemli husustan doğmuştur. Çalışmada amaç Türkçe Öğretmenliği bölümü son sınıf öğrencileri ile Türk Dili ve Edebiyatı bölümü son sınıf öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımlarını tespit etmek ve çeşitli değişkenler açısından kıyaslamaktır. Literatüre bakıldığında; bu alanda çeşitli çalışmalar görülmektedir (Altun, 2013; Çuhadar, Gündüz ve Tanyeri, 2013; Ekinci, 2015; Tümkaya ve Bal, 2006). Bu çalışmalara ek olarak, araştırmada Türkçe Öğretmenliği bölümü son sınıf öğrencileri ile Türk Dili ve Edebiyatı bölümü son sınıf öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımlarını tespit etmek ve yaş, cinsiyet, mezun olunan lise türü, bölüm gibi değişkenler açısından incelenmesi söz konusudur. Bütün bu nedenler dikkate alındığında ders çalışma yaklaşımının önemi ve üzerinde çalışılması gereği ortaya çıkmaktadır.

Yöntem

Bu araştırma, Türkçe öğretmenliği bölümü öğrencileri ile Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak ilişkisel araştırma modelinde gerçekleştirilmiştir. “İlişkileri ve bağlantıları inceleyen araştırma, çoğunlukla ilişkisel (associational) araştırma olarak adlandırılır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014: 23).

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD’de öğrenim gören son sınıf öğrencileri ile Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde okuyan ve pedagojik formasyon alan son sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Öğrencilerin demografik özellikleri ile ilgili bilgiler tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin demografik özellikleri

Demografik Özellikler		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kız	108	49,8
	Erkek	109	50,2
	Toplam	217	100,0
Yaş	1(19,20,21,22,)	49	56,2
	2(23,24,25,26)	26	43,3
	3(27 ve üstü)	1	0,5
	Toplam	217	100,0
Mezun olunan lise türü	1(Düz lise)	139	64,1
	2(Anadolu lisesi)	78	35,9
	Toplam	217	100,0
Bölüm	Türkçe Öğretmenliği	144	66,4
	Türk Dili ve Edb.	73	33,6
	Toplam	217	100,0

Veri toplama aracı

Veriler Biggs, Kember ve Leung (2001) tarafından geliştirilen Yılmaz ve Orhan (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Ders Çalışma Yaklaşımları Ölçeği (DÇYÖ)" ile toplanmıştır. Ölçek iki alt boyuttan ve 20 maddeden oluşmaktadır. Özgün ölçek çalışmasında yapı geçerliği doğrulayıcı faktör analizi ile incelenmiş ve elde edilen uyum indeksi değerleri (CFI=0.998, SRMR=0.002) önerilen modelin geçerli olduğunu göstermiştir. Özgün ölçeğe ait derin yaklaşım ve yüzeysel yaklaşım alt boyutları Cronbach Alfa değerleri sırasıyla 0.73 ve 0.64'tür. Ölçekteki maddelerin cevaplanmasında beşli likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılarak, her bir madde için "benim için asla geçerli değil, ya da nadiren geçerli (1)", "benim için bazı zamanlar geçerli (2)", "benim için yarı yarıya geçerli (3)", "benim için sıklıkla geçerli (4)", "benim için her zaman ya da hemen hemen her zaman geçerli (5)" seçenekleri sunulmuştur (Biggs, Kember ve Leung, 2001). Bu durumda derin yaklaşım ve yüzeysel yaklaşımın her biri için alınabilecek puan aralığı 10 ila 50 arasında değişmektedir. Öğrencinin öğrenme yaklaşımı hangi yaklaşımdan daha yüksek puan aldığına dayalı olarak belirlenmektedir.

Özgün ölçek uyarlanırken uzmanlarca Türkçeye tercüme edilerek Türkçe form elde edilmiş ve özgün formula dilsel eşdeğerliği incelenmiştir. Her iki ölçeğin eşdeğer olduğu tespit edildikten sonra geçerlik çalışması

kapsamında ilk olarak Türkçe ölçeğin faktör yapısını incelemek amacıyla açıklayıcı faktör analizi (exploratory factor analysis) yapılmış ve özgün ölçeğin Türk öğrenciler üzerinde kullanılması ile ortaya nasıl bir yapı çıktığı belirlenmiştir. İkinci olarak özgün ölçeğin geliştirilmesindeki yaklaşımla paralellliğini sınamak için doğrulayıcı faktör analizi (confirmatory factor analysis) kullanılmış ve özgün faktör yapısının Türk öğrencilerden elde edilen verilerle uyumlu olup olmadığı kontrol edilmiştir. Bir sonraki aşamada güvenilirlik çalışmasına geçilerek test-tekrar test tekniği ile ölçeğin kararlılığı sınanmış ve Türkçe ölçeğin madde analizleri yapılmıştır. Cronbach Alfa değerleri derin yaklaşım için .79 ve yüzeysel yaklaşım için .73 olarak belirlenmiştir. Bu değerler özgün ölçeğe göre daha yüksektir ve ölçeğin güvenilirliği açısından da kabul edilebilir niteliktedir. Yapılan analizler sonucunda iki faktörün toplam varyansın % 42'sini açıkladığı ve maddelerin faktör yüklerinin .40 ila .71 arasında değiştiği görülmüştür. DFA sonuçları (GFI = 0.91; AGFI = 0.89; CFI = 0.87; RMR = 0.08; SRMR = 0.062; RMSEA = 0.057) ölçeğin uyum indeksleri bakımından iyi değerlere sahip olduğunu göstermektedir.

Bulgular

Çalışmada öncelikli olarak Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencileri ile Türk Dili ve Edebiyatı bölümü son sınıf öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımları ile ilgili düzeylerini tespit edebilmek amacıyla ortalamalara bakılmıştır. Elde edilen veriler tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2. Ortalamalar

Değişkenler	N	\bar{X}	Ss	
Türkçe Öğretmenliği	DY	144	33,37	7,32
	YY	144	30,76	5,03
Türk Dili ve Edebiyatı	DY	73	35,69	5,94
	YY	73	30,36	4,48

Ölçeğin "derin yaklaşım (DY)" ve "yüzeysel yaklaşım (YY)" alt boyutlarında eşit dağılımlı olmak üzere toplam 20 madde bulunmaktadır. Ölçeğin her bir alt boyutundan alınabilecek en düşük puan 10, en yüksek puan ise 50'dir. Bu durumda; tablo 2 incelendiğinde DY alt boyutunda Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin ortalamalarının daha iyi olduğu görülmektedir. YY alt boyutunda ise Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin azda olsa bir

**Türkçe Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri ile Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencilerinin
Ders Çalışma Yaklaşımlarının Karşılaştırılması**

farkla Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerine oranla daha iyi bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

Çalışmada bir diğer değişken olan yaş değişkeni ile ilgili herhangi bir fark olup olmadığını tespit edebilmek amacıyla t testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Yaş değişkenine göre t testi sonuçları

	Yaş	N	\bar{X}	S	F	p
Derin Yaklaşım (DY)	1(19,20,21,22)	122	33,75	7,18	,11	,39
	2(23,24,25,26)	94	34,56	6,62		,39
Yüzeysel Yaklaşım (YY)	1(19,20,21,22)	122	30,45	5,31	4,13	,52
	2(23,24,25,26)	94	30,88	4,21		,51

*p>.05

Yaş değişkeni 3 alanda ele alınmıştır. Ancak 3. Bölümde 1 kişi olduğu için analizlere dahil edilmemiştir. Tablo 3'te görüldüğü gibi yaş değişkeninin her iki bölüm için de herhangi anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Çalışmada "mezun olunan lise türü" değişkeni ile ilgili bulgular tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Mezun olunan lise türü değişkenine göre t testi sonuçları

	Mezun olunan lise türü	N	\bar{X}	S	F	p
Derin Yaklaşım (DY)	1(Düz lise)	139	34,3	7,01	,009	,54
	2(Anadolu lis)	78	33,7	6,09		,53
Yüzeysel Yaklaşım (YY)	1(Düz lise)	139	30,2	4,71	,291	,17
	2(Anadolu lis)	78	31,2	5,05		,18

*p>.05

Tablo 4'e bakıldığında mezun olunan lise türü değişkeni ile ilgili olarak ölçeğin her iki alt boyutunda da anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Cinsiyet değişkeni ile ilgili bir farklılık olup olmadığı ile ilgili t testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Cinsiyet değişkeni t testi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Derin Yaklaşım (DY)	Kız	108	35,25	6,22	208,6	2,32	0,21
	Erkek	109	33,07	7,49		2,32	0,21
Yüzeysel Yaklaşım (YY)	Kız	108	31,36	4,64	214,3	2,22	0,27
	Erkek	109	29,90	4,96		2,22	0,27

$p > 0,05$

Tablo 5'e bakıldığında cinsiyet değişkeni ile ilgili olarak ölçeğin her iki alt boyutunda da anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Çalışmada değişkenlerden bir diğeri olan "bölüm" ile ilgili bir farklılık olup olmadığı için t testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Bölüm değişkeni t testi sonuçları

	Bölüm	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Derin Yaklaşım (DY)	Türkçe Öğretmenliği	144	33,37	7,32	173,7	-2,34	0,02
	Türk Dili ve Edebiyatı	73	35,69	5,94		-2,51	0,13
Yüzeysel Yaklaşım (YY)	Türkçe Öğretmenliği	144	30,76	5,03	160,5	,56	0,57
	Türk Dili ve Edebiyatı	73	30,69	4,48		,58	0,55

$p < 0,05$

Tablo 6 incelendiğinde ölçeğin "derin yaklaşım" alt boyutunda Türkçe Öğretmenliği bölümü için anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ancak ortalamalara bakıldığında bu farklılığın Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin lehine olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin "yüzeysel yaklaşım" alt boyutunda ise "bölüm" değişkeni ile ilgili herhangi anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Sonuç ve Tartışma

Çalışmadan elde edilen sonuçlar ışığında; ilk olarak Türkçe Öğretmenliği bölümü ve Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımı düzeylerini tespit edebilmek amacıyla ortalamalara bakılmıştır. Ölçeğin her bir alt boyutundan alınabilecek (en düşük 10-en yüksek 50) puanlar dikkate alındığında, DY alt boyutunda Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin ortalamalarının orta düzeyde ve Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerine oranla daha iyi olduğu görülmektedir. YY alt boyutunda ise Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin ortalamalarının orta düzeyde olduğu ve az bir farkla Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerine oranla daha iyi bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Bu sonuç derin yaklaşım amacıyla öğrenmeye çalışan öğrencilerin dersin her boyutuyla öğrenmeye ve anlamaya çalışan öğrenciler olduğu ve bunun da Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencileri adına daha iyi sonuçlar verdiği söylenebilir. Yüzeysel yaklaşım ise dersi sadece geçmek için çalışan ve yüzeysel bakan öğrencileri ifade etmektedir. Bu boyutta da az farkla da olsa Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencileri adına bir sonuç verdiği söylenebilir. Benzer çalışmalara bakıldığında Çuhadar, Gündüz ve Tanyeri (2013) BÖTE bölümü öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımlarının orta düzeyde olduğunu tespit etmişlerdir.

Çalışmadan elde edilen bir diğer sonuç ise gibi “yaş” değişkeninin her iki bölüm için de herhangi anlamlı bir farklılık göstermediğidir. Olpak ve Korucu (2014) yaptıkları çalışmada benzer bir sonuca ulaşmışlardır.

Çalışmada elde edilen bir diğer bulgu ise “mezun olunan lise türü” değişkeni ile ilgilidir. Bu değişkenle ilgili olarak ölçeğin her iki alt boyutunda da anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Cinsiyet değişkeni ile ilgili olarak ise ölçeğin her iki alt boyutunda da anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Benzer çalışmalarda “cinsiyet” değişkeni ile ilgili olarak benzer (Olpak ve Korucu, 2014; Tümkaya ve Bal, 2006; Çoban ve Ergin, 2008; Ellez ve Sezgin, 2002; Richardson ve King, 1991; Selçuk, Çalışkan ve Erol, 2007; Yıldız, 2010) ve farklı sonuçlara rastlanmıştır, bu sonuçlar kız öğrencilerin lehinedir (Çuhadar, Gündüz ve Tanyeri, 2013; Altun, 2013). Bununla birlikte alan yazında farklı bulgulara da ulaşıldığı görülmektedir. Miller, Finley, ve McKinley, (1990) yaptıkları çalışmada erkek öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımını kız öğrencilere göre; Beşoluk ve Önder (2010) ve Biggs (1987) ise kız öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımını erkek öğrencilere göre daha çok tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Çoban ve Ergin (2008) yüzeysel öğrenme yaklaşımının alt boyutlarından yüzeysel güdü faktörü için erkek öğrenciler lehine ve kaygı faktörü içinse kız öğrenciler lehine anlamlı bir fark olduğunu belirtmiştir. Bu durumun farklı cinsiyetlere sahip öğrencilerin ders çalışırken kullandıkları stratejilerin ve çalışılacak konuya ilişkin bakış açılarının

öğrenim görülen programın akademik yapısı bağlamında farklılaşabildiği biçiminde ifade edilebilir.

Bölüm değişkeni ile ilgili olarak ölçeğin “derin yaklaşım” alt boyutunda Türkçe Öğretmenliği bölümü için anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ancak ortalamalara bakıldığında bu farklılığın Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin lehine olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin yüzeysel yaklaşım alt boyutunda ise bölüm değişkeni ile ilgili herhangi anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Olpak ve Korucu (2014) yaptıkları çalışmada öğrencilerin ders çalışma yaklaşımları öğrenim gördükleri bölüme göre değişmediğini tespit etmişlerdir.

İncelenen literatür ve yapıla çalışma ışığında öğrencilerin bakış açılarının yaptıkları işleri olumlu ya da olumsuz yönde yönlendirdiği görülmüştür. Bu nedenle öğrencilerin bireysel farklılıkları bölüm bütününe dikkate alınarak doğru yönlendirilmeleri süreç içerisinde daha başarılı olmalarını sağlayabilir. Ek olarak öğrencilerin okudukları bölüm ve sonrası için edindikleri bilgi ve tecrübelerinin değerli olduğu ve sadece bilgi hamallığı olmadığını bilmeleri sürece bakış açılarını olumlu anlamda değiştirebilir. Son olarak öğrencilerin neyi nerede ve nasıl kullanacağını öğrenmesi, bilginin tek düze öğrenilmesinden daha faydalı olabilir.

KAYNAKLAR

- Altun, S. (2013). Öğretmen adaylarının ders çalışma yaklaşımlarının üniversite türüne, öğrenim görülen alana ve cinsiyete göre incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(3).
- Biggs, J., Kember, D., & Leung, D. Y. (2001, March). The Revised Two-Factor Study Process Questionnaire:R-SPQ-2F. *British Journal of Educational Psychology*, 71 (1), s. 133-149.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi yayınları. Ankara.
- Çoban, G.,& Ergin, Ö. (2008). İlköğretim öğrencilerinin feni öğrenme yaklaşımları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,21(2), 271-293.1
- Çuhadar, C., Gündüz, Ş., & Tanyeri, T. (2013). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımları ve akademik öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 251-259.
- Ellez, M.,& Sezgin, G. (2002, Eylül 16). Öğretmen adaylarının öğrenme yaklaşımları. V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi'nde sunulan bildiri. http://www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek/5/b_kitabi/PDF/OgretmenYetistirme/Bildiri/t288.pdf.

- Entwistle, N., & McCune, V., (2004). The conceptual bases of study strategy inventories. *Educational Psychology Review*, 16 (4).
- Olpak, Y. Z., & Korucu, A. T. (2014). Öğrencilerin ders çalışma yaklaşımlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1).
- Tümkaya, S., & Bal, L. (2006). Çukurova üniversitesi öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(2).
- Richardson, J. T. E., & King, E. (1991). Gender differences in the experience of higher education: Quantitative and qualitative approaches. *Educational Psychology*, 11, 363-382.
- Selçuk, G., Çalışkan, S., & Erol, M. (2007). Evaluation of learning approaches for prospective physics teachers'. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 27(2), 25-41.
- Teker, N. (2002). Uzaktan eğitim öğrencilerinin ders çalışma stratejilerinin karşılaştırılması, *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 1(1), 49-66.
- Thomas, A. (1993). *Study skills*. Eugene, Oregon: Oregon School Study Council, University of Oregon. (Eric Document Reproduction Service No. ED 355 616).
- Uluğ, F. (2000). *Okulda başarı: Etkili öğrenme ve ders çalışma yöntemleri* (7. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, A., Doğanay, A., & Türkoğlu, A. (2000). *Okulda başarı için ders çalışma ve öğrenme becerileri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, H. (2010, Mayıs 13). Öğretmen adaylarının sahip oldukları öğrenme stilleri ve öğrenme yaklaşımları arasındaki ilişki. Birinci Ulusal Eğitim Programı ve Öğretimi Kongresi'nde sunulan bildiri. http://www.pegem.net/akademi/kongrebildiri_detay.aspx?id=117841
- Yılmaz, M. (1987). Öğrencilerin çalışma alışkanlıklarını belirlemeye yönelik bir envanter geliştirme geçerlik ve güvenilirlik çalışması, (Yayınlanmamış YL Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi. SBE, Samsun.
- Yılmaz, M. B., & Orhan, F. (2011). Ders çalışma yaklaşımı ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 36(159).

